

З В І Т

**про роботу Головного управління
Держпродспоживслужби
в Івано-Франківській області
за 2020 рік**

Розділ 1. Управління безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини

Епізоотологія

Епізоотична ситуація щодо інфекційних хвороб по області

Протягом 2020 року в області проведено **744,5** тис. лабораторно-діагностичних досліджень по профілактиці заразних хвороб тварин.

Спеціалістами служби ветеринарної медицини проведено **4 361,5** тис. щеплень і лікувально-профілактичних головообробок по профілактиці заразних хвороб.

Івано-Франківською регіональною державною лабораторією Держпродспоживслужби України досліджено **759** проб біологічного матеріалу на сказ, а саме: лисиці – 534 (14 позитивних), собаки – 189 (7 позитивних), коти – 31 (3 позитивні), їжак – 1, шур – 1, кріт – 1, ДРХ – 1 (1 позитивний), хом'як – 1.

На території області протягом 2020 року проводилась пероральна імунізація диких м'ясоїдних тварин проти сказу за допомогою авіатранспорту:

- **Весняна компанія:** 100 км буферна зона від кордону з Угорщиною (Долинський, Надвірнянський, Рожнятівський райони, Болехівська та Яремчанська міська рада). **Всього розповсюджено 65,0 тис. доз приманок на території 2,6 тис. км².**

- **Осіння кампанія:** 100 км буферна зона від кордону з Угорщиною (Долинський, Надвірнянський, Рожнятівський райони, Болехівська та Яремчанська міська рада). Всього розповсюджено 65,0 тис. доз приманок на території 2,6 тис. км² та решта території області 9,68 тис. км², на якій розповсюджено 242,1 тис. доз приманок. **В період осінньої кампанії розповсюджено 307,1 тис. доз приманок на території 12,28 тис. км².**

Приманки з вакциною проти сказу розповсюджували на території лісових та польових угіддях поза межами населених пунктів, водойм та доріг.

Ведуться електронні реєстри:

- **свиногосподарств**, який щоквартально оновлюється.

Станом на 01.01.2021 року нараховується **39** свиногосподарств;

- **господарств, де утримується ВРХ**, який щоквартально оновлюється.

Станом на 01.01.2021 року нараховується **78** господарств;

- **господарств, де утримується ДРХ**, який щоквартально оновлюється.

Станом на 01.01.2021 року нараховується **21** господарство.

- **реєстр птахівничих господарств** щоквартально оновлюється.

Станом на 01.01.2021 року нараховується **31** господарство, в тому числі 12 – господарств по вирощуванні індиків, 4 – господарства, де утримуються кури яєчної породи (кури-несучки), 13 – господарств, де утримуються кури м'ясних порід (бройлери), в тому числі 6 господарства, які працюють сезонно, 2 – господарства по вирощуванню качок, в тому числі одне племінне.

В 2020 році в області виявлено 18 неблагополучних пунктів, в тому числі 15 неблагополучних пунктів по сказу, 1 неблагополучний пункт по лептоспірозу (свині), 1 неблагополучний пункт по лейкозу ВРХ та 1 неблагополучний пункт по африканській чумі свиней:

Назва захворювання	+/- до 2019 року н/п
Сказ	- 2 (+ 5 випадків)
Лептоспіроз	+ 1
Лейкоз	+ 1
Африканська чума свиней	+ 1

Всього по сказу тварин виявлено 15 неблагополучних пунктів:

- **Собаки** – 5 (Верховинський район – 1; Коломийський район – 1; Косівський район – 1; Рогатинський район – 1; Тисменицький район – 1).
- **Кіт** – 3 (Долинський район – 1; Рогатинський район – 1; Тисменицький район – 1).
- **ДРХ** – 1 (Тлумацький район – 1).
- **Лисиці** – 6 (Богородчанський район – 2; Городенківський район – 1; Снятинський район – 1; Івано-Франківська міська рада – 1; Яремчанська міська рада – 1).

Серед диких тварин – 6 (40,0%);

Серед домашніх – 9 (60,0%).

На сказ захворіло 25 тварин:

- **Собаки** – 7 (Верховинський район – 1; Коломийський район – 2; Косівський район – 1; Рогатинський район – 1; Тисменицький район – 2).
- **Кіт** – 3 (Долинський район – 1; Рогатинський район – 1; Тисменицький район – 1).
- **ДРХ** – 1 (Тлумацький район – 1).
- **Лисиці** – 14 (Богородчанський район – 2; Городенківський район – 2; Долинський район – 2; Калуський район – 1; Надвірнянський район – 1; Рожнятівський район – 1; Снятинський район – 1; Тисменицький район – 2; Івано-Франківська міська рада – 1; Яремчанська міська рада – 1).

Серед диких тварин – 14 (56,0%);

Серед домашніх – 11 (44,0%).

СКАЗ реєструвався в населених пунктах:

Сказ собаки – с. Марківці, Тисменицький район

Сказ собаки – смт. Отинія, Коломийський район

Сказ kota – с. Гериня, Долинський район

Сказ лисиці – Луговий масив мисливських угідь Завальської сільської ради, Снятинський район

Сказ лисиці – урочище «Форещик», Микуличанське лісництво, ДП «Делятинський держлісгосп», Яремчанська сільська рада

Сказ kota – с. Вербилівці, Рогатинський район

Сказ собаки – с. Малий Заланів, Рогатинський район

Сказ собаки – с. Стопчатів, Косівський район

Сказ лисиці – с. Слобідка, Городенківський район

Сказ лисиці – с. Старуня, Богородчанський район

Сказ kota – с. Стриганці, Тисменицький район

Сказ собаки – присілок Багни, смт Верховина, Верховинський район

Сказ лисиці – частина території м. Івано-Франківська

Сказ лисиці – с. Старуня, Богородчанський район

Сказ ДРХ (коза) – с. Смерклів, Тлумацький район

ЛЕПТОСПИРОЗ реєструвався у:

Лептоспіроз (свині) – ТзОВ «Гудвеллі Україна», с. Тустань, Галицький район

ЛЕЙКОЗ реєструвався у:

Лейкоз ВРХ – СВК ім. Грушевського с. Чесники, Рогатинський район

АФРИКАНСЬКА ЧУМА СВИНЕЙ реєструвалась в:

АЧС – особисте селянське господарство (гр. Сідлярський В.М.) с. Луковець-Журівський, Рогатинський район

Крім зареєстрованих неблагополучних пунктів:

При лабораторних дослідженнях сироватки крові та патологічного матеріалу виявлено позитивні результати:

- **Лептоспіроз (дикі свині)**: 2 гол. – урочище біля с. Виноград та с. Велика Кам'янка, Коломийське УТМР, Коломийський район;

- **Лептоспіроз (ВРХ)**: 4 гол. Плазинський Р.В., с. Братківці, Тисменицький район;

- **Лептоспіроз ВРХ**: 1 гол. – ФГ «Росинка-М», с. Братківці, Тисменицький район;

- **Лептоспіроз ВРХ**: 2 гол. – Залучанський дитячий будинок-інтернат, с. Залуччя Долішне, Снятинський район;

- **Лептоспіроз свині**: 5 гол. – КВК-41 «Підсобне господарство», м. Коломия, Коломийський район;

- **Лептоспіроз свині**: 9 гол. – с. Вербоivecь – 1 гол., с. Рожнів – 1 гол., с. В. Рожин – 1 гол., с. Старі Кути – 1 гол., с. Яворів – 1 гол., с. Соколівка – 1 гол., с. В. Березів – 1 гол., с. Прокупава – 1 гол., с. Космач – 1 гол., Косівський район – індивідуальний сектор;

- **Лептоспіроз свині**: 20 гол. – ДПДГ «Прикарпатська державна с/г дослідна станція», с. В. Кам'янка, Коломийський район;

- **Хвороба Ауескі свиней**: 8 гол. – ТзОВ «Росан-Агро», с. Підгороддя, Рогатинський район;

- **Лептоспіроз коней:** 1 гол. – с. В. Вербіж, Коломийський район – індивідуальний сектор;
- **Лептоспіроз коней:** 1 гол. – с. Насташине, Галицький район – індивідуальний сектор;
- **Лептоспіроз собаки:** 1 гол. – м. Коломия – індивідуальний сектор;
- **Лептоспіроз ДРХ (кози):** 4 гол. – с. Поділля, Галицький район – індивідуальний сектор;
- **Лептоспіроз свині:** 6 гол. – ТЗОВ «Гудвеллі Україна», с. Тустань, Галицький район.
- **Лептоспіроз свині:** 9 гол. – ТЗОВ «Росан-Агро», с. Підгороддя, Рогатинський район.

З початку 2020 року проведено **59** засідань Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії, в тому числі **1** засідання при обласній державній адміністрації – щодо недопущення занесення збудника грипу птиці на територію області, проведення позапланових заходів державного контролю (нагляду) щодо суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з птахівництвом; **20** засідань при районних державних адміністраціях та виконкомах міст обласного значення – щодо недопущення занесення збудника грипу птиці на територію області, проведення позапланових заходів державного контролю (нагляду) щодо суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з птахівництвом; **33** засідань при районних державних адміністраціях – щодо організації заходів недопущення поширення, профілактики та оздоровлення неблагополучних пунктів по сказу тварин; **2** засідання при районній державній адміністрації – щодо організації заходів недопущення поширення, профілактики та оздоровлення неблагополучних пунктів по лептоспірозу тварин; 1 засідання при районній державній адміністрації – щодо організації заходів недопущення поширення, профілактики та оздоровлення неблагополучних пунктів по лейкозу ВРХ; **2** засідання при районній державній адміністрації – щодо профілактики та боротьби з африканською чумою свиней.

Проведені розмови на телерадіокомпанії UA: Карпати («Про все і не тільки»):

- вимоги яких потрібно дотримуватись власникам тварин, щоб не допустити занесення захворювання у власне господарство, механізм виплати компенсації фізичним та юридичним особам, в разі проведення заходів по ліквідації захворювання і недопущення його подальшого поширення, який ризик африканська чума свиней становить в цілому для держави;
- профілактика сказу серед тварин;
- профілактика та недопущення занесення на територію області збудника африканської чуми свиней;
- проведення весняної компанії у 2020 році з пероральної імунізації диких м'ясоїдних тварин на території буферної – 100 км зони від кордону з Угорщиною;

- щодо проведення заходів по недопущенню отруєння бджіл та порядку реєстрації пасік;
- проведення осінньої компанії у 2020 році з пероральної імунізації диких м'ясоїдних тварин на території області.

Виступи по телебаченню на телеканалі UA: Карпати, 3-студія, Вежа, ТБ Галичина, ТРК-402:

- профілактика грипу птиці та заходи по недопущенню захворювання на територію області;
- профілактика сказу тварин;
- щодо проведення заходів по недопущенню отруєння бджіл та порядку реєстрації пасік;
- щодо проведення заходів під час ліквідації спалаху африканської чуми свиней в особистому селянському господарстві.

Інформаційні листівки:

- 10 тис. примірників – щодо профілактики та недопущення занесення на територію області збудника грипу птиці.

Губчастоподібна енцефалопатія ВРХ

Протягом 2020 року надіслано до Тернопільської регіональної державної лабораторії Держпродспоживслужби для проведення досліджень на губчастоподібну енцефалопатію ВРХ 4 577 проб, що становить 75 % до плану на 2020 року.

Станом на 01.01.2021 року на забійних підприємствах області (за даними агенції ідентифікації) забито 4 076 ВРХ старше 36 місячного віку, від яких відібрано біологічний матеріал для проведення досліджень на губчастоподібну енцефалопатію, з них:

- 3 978 проб доставлені в Івано-Франківську регіональну державну лабораторію Держпродспоживслужби, в тому числі 1 проба від загиблої ВРХ;
- 98 проб відібрані, які зберігаються на забійних підприємствах.

Африканська чума свиней

Протягом 2020 року на території області зареєстровано 1 неблагополучний пункт по африканській чуми свиней в особистому селянському господарстві (гр. Сідлярський В.М.) с. Луковець-Журівський, Рогатинський район.

В Івано-Франківську регіональну державну лабораторію Держпродспоживслужби з початку року надіслано **1 325 проб біологічного матеріалу для проведення досліджень на африканську чуму свиней**, в тому числі від диких свиней – 120 проб та 1 205 проб від свійських свиней. Результати лабораторного дослідження виявлено 4 позитивних результати.

Забезпечення вимог щодо безпечності харчових продуктів при переробці, зберіганні, реалізації та обігу продукції тваринного і рослинного походження

53 уповноваженим особам делеговано повноваження здійснення держконтролю на 102 об'єктах з забою с/г тварин і птиці, розробки та обвалки м'яса.

Ними на м'ясопереробних та забійних підприємствах області за 2020 рік піддано передзабійному огляду 9,568 тис. голів ВРХ (- 2,978 тис. до минулого року), 78,013 тис. голів свиней (- 4,404 тис. до минулого року), 216 гол ДРХ (- 180 до минулого року), 5 млн. 063 тис. 172 голів птиці (+ 744 тис. 454 гол. до минулого року)

Поступило на забій з-за меж області за 2020 рік 2 460 гол. ВРХ, 7 635 гол. свиней.

За результатами ветеринарно-санітарної експертизи направлено утилізацію 1,180 т субпродуктів та 3,984 т м'яса птиці.

На забійних та м'ясо-переробних підприємствах інфекційні захворювання не реєструвались.

Всі 16 лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи області атестовані згідно «Правил уповноваження та атестації в державній метрологічній системі» та ISO 17025:2017.

Спеціалістами державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи в 2020 році проведено 332,946 тисяч експертиз продукції, яка реалізувалась на ринках області, що на 50,3 тис. експертиз меншу, ніж в 2019 році.

За результатами ветеринарно-санітарної експертизи попереджено реалізацію 19,7 т недоброякісної продукції.

Виконувались моніторингові програми:

План державного моніторингу харчових продуктів рослинного походження при внутрішньодержавному обігу.

Згідно наказу організовано відбір 1 120 зразків рослинної продукції (48 зразків вишні, 60 зразків ячменю озимого, 132 зразки ріпаку, 162 зразки озимої пшениці, 138 зразків кукурудзи, 120 зразків соняшника, 84 зразки картоплі, 30 зразків моркви столової, 36 зразків буряка столового, 42 зразків капусти, 150 зразків сої, 18 зразків груші, 90 зразків яблук, 4 зразки огірків тепличних, 6 зразків помідори тепличної), які досліджувались на залишки пестицидів, токсичних елементів, мікотоксинів, нітратів.

Виявлено перевищений вміст нітратів в 2 зразках столового буряку від партії 320 кг (ФГ «Фортуна», с. Негівці, Калуський району) та в 1 зразку капусти від партії 1,3 т капусти (ФГ «Дадів», с. Насташине, Галицький район). Відбір харчових продуктів рослинного походження згідно Плану виконано на 100%.

План державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та інших забруднювачів у живих тваринах та необроблених харчових продуктах тваринного походження по Івано-Франківській області на 2020 рік.

Забезпечено виконання плану 100%, проведено відбір зразків рівномірно з урахуванням вимог щодо відбору одного виду зразка (м'ясо, молоко, риба тощо) на відповідну групу показників з окремого господарства та з урахуванням вимог Рішення ЄК 98/179/ЕС, надіслано 213 зразків, з них 17 в Львівську РДЛДПСС та 196 в ДНДІЛВСЕ м. Київ.

Дослідження харчових продуктів в дошкільних та шкільних закладах.

Згідно заходів державного контролю та відповідно до регіональної програми «Дітям Прикарпаття - якісне харчування» забезпечено контроль за операторами ринку, які організовують харчування дітей в освітніх закладах та здійснюють постачання сировини та харчових продуктів.

В 2020 році в 366 освітніх закладах проведено відбір 2 760 зразків харчових продуктів (м'ясо та м'ясопродукти, молочні продукти (масло, молоко, сир), риба, яйця, овочі, хліб, готові страви), з них 77 (2,8%) не відповідали вимогам нормативної документації, в тому числі:

- у 229 школах відібрано 1 762 зразки харчових продуктів, з них 59 (3,4%) не відповідали вимогам НД;

- у 137 садочках відібрано 1 111 зразків харчових продуктів, з них 18 (1,8%) не відповідали вимогам НД,

а саме:

- 11 зразків масла солодковершкового не відповідали вимогам НД – вміст рослинних жирів;

- 7 зразків овочів не відповідали вимогам НД – перевищення вмісту нітратів;

- 5 зразків риби не відповідали вимогам НД – невідповідність мікробіологічних показників;

- 3 зразки м'яса не відповідали вимогам НД – невідповідність мікробіологічних показників;

- 1 зразок ковбасних виробів не відповідав НД – невідповідність мікробіологічних показників;

- 1 зразок сиру твердого не відповідав НД – вміст рослинних жирів;

- 1 зразок сиру кисломолочного не відповідав НД – невідповідність мікробіологічних показників;

- 1 зразок молока коров'ячого питного не відповідав вимогам НД – невідповідність мікробіологічних показників;

- 1 зразок олії рослинної не відповідали НД – невідповідність по фізико-хімічними показниками.

Згідно програми лабораторного контролю готових страв в 2020 році в 366 освітніх закладах відібрано 617 зразків. Виявлено 29 (4,7%) випадків невідповідності по мікробіологічних показниках:

- 29 зразків готових страв не відповідали НД – не відповідність мікробіологічних показників,

та відібрано 536 зразків готової страви на калорійність. Виявлено 17 (3,3%) випадків невідповідності.

- 17 зразків готових страв не відповідність НД – не відповідність по калорійності.

Протягом 2020 року не допущено до обігу 44,42 кг фальсифікованого масла солодковершкового, 3,2 кг риби мороженої, 1 т буряка столового та 28 кг капусти через перевищення вмісту нітратів.

В поточному році проведено **68** заходів державного контролю у сфері безпечності харчових продуктів у закладах освіти та **102** заходи державного контролю (інспектування) щодо постачальників харчових продуктів у заклади освіти.

За результатами заходів державного контролю Держпродспоживслужбою видано **46** приписів операторам ринку, які надають послуги з організації харчування дітей, **76** приписів постачальникам харчових продуктів, вилучено з реалізації **1,045** т неякісних харчових продуктів у Богородчанському, Верховинському, Долинському, Снятинському районах та містах Івано-Франківськ та Калуш.

Станом на 01.01.2021 року зареєстровано 11 602 операторів ринку харчових продуктів, в т. ч.:

- **виробники харчової продукції – 255**, з них:

1) підприємства по виробництву харчових продуктів, інгредієнтами яких є сировина тваринного походження – 116;

2) підприємства по виробництву харчових продуктів, інгредієнтами яких є сировина рослинного походження – 139.

- **оператори, які займаються обігом харчових продуктів – 11 347.**

Станом на 1.01.2021 року всього запроваджено НАССР на **1 002** об'єктах, в т. ч.: **виробники харчової продукції – 216** (84,7%),

з них на продукцію тваринного походження – 112, рослинного – 104;

- **підприємства по обігу – 786** (6,9%),

в т. ч.: 568 освітніх закладах (359 – школи, 197 – ДНЗ, інші освітні – 12),

218 заклади торгівлі та громадського харчування.

Інспекція

На 2020 рік було заплановано 769 перевірок суб'єктів господарювання та операторів ринку харчових продуктів.

На протязі 2020 року проведено 163 планових заходів державного контролю. Крім того державними інспекторами проведено 435 позапланових перевірок.

Всього проведено 598 планових та позапланових заходів державного контролю, з них 549 в сфері безпечності харчових продуктів та 49 в сфері ветеринарної медицини.

100 % планових та позапланових перевірок (598) супроводжувались відео фіксацією.

За результатами проведення заходів державного нагляду винесено 430 приписів (72 % від проведених перевірок), контроль за виконанням яких проводили державні інспектори. За порушення законодавства в сфері безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини до адміністративної відповідальності притягнуто 61 особа на суму 229 435 гривень.

Планові перевірки державними інспекторами проводились тільки суб'єктів господарювання, на діяльність яких є затверджені уніфіковані акти та перелік питань для здійснення перевірок.

До головного управління надійшло **62** звернення фізичних осіб – скарг. З них визнано 55 обґрунтованими та 7 необґрунтовані, на які дано роз'яснення скаржникам про причину відмови.

Ідентифікація

Всього згідно ЦСУ наявно поголів'я ВРХ – 128 000, з них ідентифіковано 127 427, що становить 99,5 %.

Ідентифіковано ВРХ станом на 01.01.2021 року:

Всього – **12 299** (- 20 727 до минулого року), в т. ч.:

Фізичні особи – **9 475** (- 20 689 до минулого року)

Юридичні особи – **2 824** (- 38 до минулого року)

Ідентифіковано товарних свиней – 17 870 (- 5 849 до минулого року)

Ідентифікація ДРХ – 172 гол. (- 172 до минулого року)

Побічні продукти тваринного походження станом на 01.01.2021 року:

Кількість побічних продуктів тваринного походження, що утворилися в процесі виробництва: **21 713,61 т**, з них:

- кількість, направлених на переробку **4 683,402 т**

- інше поводження з побічними продуктами:

- направлено для біотермічного знешкодження – **10 966,45 т**

- знаходяться на зберіганні – **78,019**

- утилізовано на утилізаційних установках підприємств (4) – **5 988,683 т**

Видано експлуатаційних дозволів

Всього – 248 з них:

- харчові продукти – 237,

- неїстівні продукти тваринного походження – 11.

Видано в 2020 році всього – 29, в т. ч.:

- харчові продукти – 29,

- неїстівні – 2.

Адміністративні послуги

- це видача ветеринарних документів, ● експлуатаційних дозволів.

За 2020 рік управліннями, відділами ГУ Держпродспоживслужби в області та районними лікарнями ветеринарної медицини видано 19 989 ветеринарних довідок та 8 191 ветеринарних свідоцтв. З травня 2019 року видача ветеринарних документів проводиться через комп'ютер і заноситься в Єдиний державний реєстр ветеринарних документів. Протягом 2020 року по області до ЄДРВД занесено 19 409 ветеринарних довідок, що на 4 824 більше ніж у 2019 році, та 7 957 ветеринарних свідоцтв, що на 2 082 більше ніж у 2019 році.

За 2020 рік видано 29 експлуатаційних дозволів для операторів ринку харчових продуктів та 0 для неїстівних.

Всього діючих підприємств з експлуатаційними дозволами – 248.

Підконтрольні об'єкти

Всього об'єктів – 12 673 в т. ч.:

- в сфері ветеринарної медицини – 1 720,
- в сфері безпечності харчових продуктів – 10 953.

Реєстрація операторів ринку харчових продуктів (суб'єктів господарювання)

Всього внесено в реєстр з початку реєстрації – **14 041** операторів ринку.

Внесено в 2020 році – **3 146** операторів ринку.

Станом на 01.01.2021 експортовано:

- 59 462,9 тис. шт. – яйце товарне
- 1 402 т – м'ясо яловичини
- 113,5 т – субпродукти (яловичини)
- 37 тон м'яса птиці
- 10,9 т – інші продукти тваринного походження
- 2 575,1 т – сухий яєчний порошок
- 0,2 т – інша сировина тваринного походження
- 164,5 т – кормосуміш (корми, премікси, кормові добавки)
- 23 т – зерно фуражне
- 137 – собак
- 53 – котів
- 2 – інші тварини

Імпорт:

- 235 тис. гол. – добові курчата
- 436 ти. гол. – добові індичата
- 60 т – м'ясо яловичини
- 17 т – субпродукти (яловичини)
- 204 т – м'ясо свинини
- 102 т – субпродукти (свинини)
- 815,8 т – мороженої риби
- 34,2 т – молокопродукти

- 1 210 т – кормосуміш (корми, премікси, кормові добавки)
- 27,5 т – шрот
- 25 083 шт. – шкури
- 6,3 т – желатин
- 30 т – інша сировина тваринного походження
- 615 гол. – свиней

Розділ 2. Управління фітосанітарної безпеки

Здійснення фітосанітарних заходів на кордоні та надання платних послуг

Надано адміністративних послуг в кількості **9035** штук.

В тому числі, видача фітосанітарних сертифікатів в кількості **8931** шт., видача карантинних сертифікатів в кількості **104** шт. Надійшло коштів до місцевих бюджетів за надання адміністративних послуг – **468,3** тис. грн.

Надано платних послуг на суму **2 405,6** тис. грн.

Зокрема, за проведення фітосанітарних процедур – **2 122,1** тис. грн. та відповідно до вимог експорту продукції до Китаю – **283,5** тис. грн. В тому числі, проведено інспектування об'єктів в кількості **13837** одиниць, огляд об'єктів регулювання: **269160** м³ лісо- та пиломатеріалів, **39636** тонн продовольчих та зернових культур, **163960** шт. дерев'яного пакувального матеріалу.

Оформлено справ у системі «Єдине вікно» – **6117**.

Автоматично закритих справ по вині державних фітосанітарних інспекторів не було.

З метою забезпечення ритмічності процесу митного контролю та митного оформлення товарів управлінням фітосанітарної безпеки забезпечується робота фітосанітарних інспекторів у режимі роботи митних органів, вихід у позаробочий час та неробочі дні за попередніми заявами підприємств в електронному вигляді на усіх шести митних постах області.

Виявлено **21** порушення фітосанітарних вимог України, про що складені нотифікаційні повідомлення. Отримано **3** повідомлення про порушення фітосанітарних вимог Литви та Бельгії на дерев'яний пакувальний матеріалу та овочі і фрукти. Однак, дані порушення викликані суб'єктами господарювання та фізичними особами, які здійснювали експорт продукції та не зверталися до управління фітосанітарної безпеки для отримання фітосанітарного сертифікату.

При здійсненні огляду вантажів в країни, з яких надходили нотифікації, проводиться фотофіксація.

Проведено реєстрацію 46 суб'єктів господарювання у сфері карантину рослин.

Робота у сфері карантину рослин

Відділом карантину рослин проведено ревізію старих вогнищ на виявлення карантинних організмів на площі **6883** га; обстеження лісонасаджень на площі **630** га; обстежень теплиць площею **3** га. При проведенні моніторингу встановлено, що на всіх ділянках, заражених амброзією полинолистою були проведені механічні заходи боротьби.

На території області наявні наступні карантинні організми:

- Американський білий метелик – **58,30** га.
- Західний кукурудзяний жук – **5206,17** га.
- Амброзія полинолиста – **7,0** га.
- Золотиста картопляна нематода – **4,73** га.
- Рак картоплі – **16,764** га.

Накладено карантинний режим на площі **68,77** га, зокрема:

- західного кукурудзяного жука на площі **67,27** га;
- амброзію полинолисту на площі **1,5** га.

Знято карантинний режим на площі **370** га (у Богородчанському та Тисменицькому районах).

Відповідно до Протоколу фітосанітарних та інспекційних вимог щодо експорту ячменю з України до Китаю між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Генеральною адміністрацією нагляду за якістю, інспекції та карантину КНР, проведено обстеження посівів ячменю на площі **2970** га, кукурудзи – **1998** га.

Встановлено статус місця виробництва або виробничої ділянки, вільної від РШО на площі **3,002** тис. га на **79** ділянках.

Організація і контроль в сфері захисту рослин

Організовано проведення заходів із захисту рослин від шкідливих організмів на площі **703,5** тис. га. Фактів загибелі урожаю від пошкодження шкідливими організмами не зафіксовано. Для проведення даних обсягів захисних заходів сільськогосподарськими підприємствами усіх форм власності та особистими селянськими господарствами використано **613,5** тонн пестицидів.

Згідно проведеного моніторингу ринку пестицидів, в області зафіксовано **85** суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю засобами захисту рослин (ЗЗР). Асортимент ЗЗР налічує **581** препаратів.

Проведено навчання осіб, які організують та безпосередньо виконують роботи із захисту рослин, пов'язані із зберіганням, застосуванням і торгівлею пестицидами та агрохімікатами з **видачею відповідних посвідчень для 373 працівника**, а також проведено щорічний інструктаж щодо безпечного поводження з пестицидами та агрохімікатами, запобігання забрудненню продукції, навколишнього середовища їх залишками та надання першої медичної допомоги у разі отруєння, виникнення аварій з видачею відповідного **допуску для 373 працівника**.

Робота у сфері прогнозування, фітосанітарної діагностики та аналізу ризиків

Проведено контрольні обстеження на встановлення фітосанітарного стану на наявність шкідливих організмів на площі **349,0** тис. га. Фітосанітарний моніторинг посівів с/г культур на виявлення заселення шкідниками та ураження хворобами (маршрутні обстеження) проведено на площі **29,9** тис. га. По результатах обстежень складено **205** інформаційних повідомлень щодо фітосанітарного стану, **123** термінових сигнальних повідомлень про появу та розвиток шкідливих об'єктів на посівах с/г культур та надіслано РДА, керівникам с/г господарств та ОТГ.

Робота у сфері насінництва та розсадництва

Спеціалістами управління протягом лютого-березня 2020 року здійснювався моніторинг посівних якостей насіння у мережі роздрібною торгівлі, а також оптових постачальників з відбором зразків насіння та подальшим проведенням досліджень у ДУ «Івано-Франківська фітосанітарна лабораторія».

За період моніторингу було відібрано 888 зразків на визначення посівних якостей у 60 суб'єктів господарювання. З них: зернових культур – 28, овочевих – 726, технічних – 33, багаторічних трав – 45, квітів – 56. Серед всього проаналізованого насіння 90% (796 зразків) є кондиційним, відповідно некондиційним виявилось 10% (92 зразки).

Державний нагляд

В області включено 964 суб'єктів господарювання, які підлягають державному нагляду у сферах карантину, захисту рослин, насінництва і розсадництва. У 2020 році управлінням фітосанітарної безпеки проведено 70 планових заходів державного нагляду і 3 позапланових. Під час проведення перевірок, виявлено 50 правопорушень, на які складено приписи на їх усунення та складено 9 протоколів на суму 1462 грн.. На усі приписи отримано відповіді від суб'єктів господарювання про усунення правопорушень.

Відбір зразків

Спеціалістами управління фітосанітарної безпеки спільно з спеціалістами районних управлінь Держпродспоживслужби проведено відбір 1120 зразків згідно Плану державного моніторингу харчових продуктів рослинного походження щодо вмісту забруднювачів.

Інформаційно-просвітницька робота

В рамках Міжнародного року здоров'я рослин – 2020 на території Івано-Франківської області (митні пости, аеропорт, вокзали, поштові відділення,

туристичні агенції) розповсюджено наглядні матеріали: плакати 25 шт., буклети 150 шт., бирки для багажу 60 шт.

За звітний рік підготовлено 1240 інформаційних матеріалів (пропозицій, рекомендацій, листів). Зокрема, 1000 буклетів поширених на території області карантинних організмів, 120 листівок про вузькозлатку ясеневу смарагдову, 100 листівок щодо безпечного використання пестицидів з метою захисту бджіл, 20 буклетів-пам'яток про використання пестицидів.

Спеціалістами управління підготовлено та висвітлено на веб-сайтах 36 інформаційно-рекомендаційних матеріалів.

Протягом року спеціалісти висвітлювали актуальні відповідно до вегетаційного періоду питання у ЗМІ. В цілому було надруковано 137 статей, проведено 8 виступів на телебаченні і радіо.

У 2020 році спеціалістами управління на території області було проведено 15 семінарів-навчань із фахових питань, зокрема із зацікавленими особами (підприємцями, суб'єктами господарювання) та із спеціалістами управління.

Розділ 3. Управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства

Епідемічна ситуація в області

В 2020 році в Івано-Франківській області зареєстровано 3 спалахи гострих кишкових інфекційних захворювань, від яких постраждало 207 осіб, проти 7 спалахів в 2019 році, під час яких постраждало 71 особа, з них 48 дітей.

Серед розслідуваних спалахів розподіл в області за місцем виникнення наступний:

-1 спалах в відпочинковому закладі на території Яремчанської міської ради (приватна садиба «Гуцульська садиба» смт.Ворохта), від харчової токсикоінфекції потерпіло 6 туристів;

-1 - в закладі ресторанного господарства м.Івано-Франківська (заклад швидкого харчування «Сандвіч-бар») від сальмонельозу потерпіли 7 студентів Івано-Франківського національного медичного університету (6 громадян Індії та 1 України);

-1 - у їдальні заводу Леоні ТОВ «Фабрика їжі» м.Коломия від сальмонельозу потерпіло 194 працівники заводу;

У ході проведених розслідувань встановлено, що основними причинами, які сприяли виникненню спалахів, були грубі порушення санітарного законодавства та законодавства у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, а саме: заклади не були зареєстровані як оператори ринку харчових продуктів, недостатній набір та площа приміщень харчоблоків, порушення поточності виробничих процесів приготування їжі, не дотримання товарного сусідства при зберіганні харчових продуктів, технології

приготування страв, термінів та температурного режиму при зберіганні сировини та готової продукції, при відсутності санітарно-гігієнічних умов (виробничих цехів для первинної обробки продовольчої сировини) проводиться виготовлення готових страв із продовольчої сировини, не забезпечено вхідний контроль продовольчої сировини та харчових продуктів, дезінфекційного режиму, недостатність або несправність технологічного обладнання, яке використовується для сирої та готової продукції, відсутнє маркування розроблювального та прибирального інвентарю, кухонного посуду, допуск до роботи працівників без медичних оглядів або відсутність особових медичних книжок у окремих працівників, порушення правил особистої гігієни особами, які брали участь у приготуванні страв. Відсутність супровідних документів на частину продукції, використання для приготування страв продуктів невідомого походження.

У ході санітарно-епідеміологічних розслідувань спалахів та харчових отруєнь спеціалістами Держпродспоживслужби області вживалися відповідні заходи реагування: По всіх спалахах ГУ Держпродспоживслужби вжиті наступні заходи:

- проведено епідрозслідування кожного випадку та позапланові заходи державного нагляду у закладах, де сталися спалахи;

- складено приписів за порушення у сфері санітарного законодавства –4;

- складено приписів за порушення у сфері законодавства про безпечність харчових продуктів- 4;

- складено протоколів у сфері санітарного законодавства-3;

- складено протоколів у сфері безпечності харчових продуктів-3;

- накладено штрафів на суму 850 грн у сфері санітарного законодавства,

- накладено штраф на 17 тис грн. за порушення у сфері безпечності харчових продуктів;

- тимчасово призупинено роботу всіх закладів, де мало місце харчове отруєння;

- у всіх трьох випадках передано матеріали в Нацполіцію;

- відсторонено від роботи 8 працівників;

- вилучено з реалізації 64 кг неякісних харчових продуктів.

- проведено позапланові заходи державного контролю щодо виробників та постачальників харчових продуктів -4.

В Івано-Франківській області в 2020 році не зареєстровано жодного випадку ботулізму (в 2019 р- 7 випадків захворювань на ботулізм, під час яких постраждало 9 осіб, в 2018р. - 2 випадки, в 2017р. - 3 випадки).

Робота з протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)

За 2020 рік здійснено 32819 моніторингових відвідувань підконтрольних об'єктів, виявлено 5802 порушення (18%), видано 4146 приписів та пропозицій, складено 2360 протоколів про порушення санітарних та карантинних вимог на суму 322624 грн., направлено 597 інформацій до органів місцевого самоврядування та 340- до органів Національної поліції.

Перевірено:

- закладів громадського харчування - 8512, виявлено 1380 порушень (16%), складено 895 протоколів, 757 приписів, направлено 105 інформації до органів місцевого самоврядування та 107 - до органів Національної поліції;

- закладів дошкільної освіти - 931, виявлено 122 порушення (13%), складено 3 протоколи, винесено 118 приписів, направлено 25 інформації до органів місцевого самоврядування та 17 - до органів Національної поліції;

- пунктів проведення тестувань ЗНО – 219, виявлено 2 порушення (1 %), винесено 2 приписи;

- закладів загальної середньої освіти - 930, виявлено 181 порушення (19 %), складено 38 протоколів, винесено 181 припис, 51 лист направлено в органи місцевого самоврядування, 6 - до органів Національної поліції;

- професійно-технічних училищ – 13, виявлено 8 порушень (62 %), складено 1 протокол, винесено 7 приписів;

- гуртожитків закладів освіти – 19, виявлено 3 порушення (16 %), складено 1 протокол, винесено 3 приписи;

- об'єктів торгівлі продовольчими товарами - 10790, виявлено 2138 порушень (20 %), складено 915 протоколів, винесено 1505 приписів, 235 листів направлено в органи місцевого самоврядування, 91 - до органів Національної поліції;

- об'єктів торгівлі непродовольчими товарами - 6401, виявлено 881 порушення (14 %), складено 165 протоколів, винесено 744 приписи, 72 листи направлено в органи місцевого самоврядування, 61 - до органів Національної поліції;

- агропродовольчих ринків – 2296 перевірок, виявлено 489 порушень (21%), складено 294 протоколи, винесено 280 приписів, 60 листів направлено в органи місцевого самоврядування, 24 - до органів Національної поліції;

- перукарні – 2025, виявлено 527 порушень (26 %), складено 70 протоколів, винесено 488 приписів, 35 листів направлено в органи місцевого самоврядування, 25 - до органів Національної поліції;

- спортзалів, фітнес-центрів - 85, виявлено 22 порушення (26 %), складено 5 протоколів, винесено 27 приписів, 2 листи направлено в органи місцевого самоврядування, 3 - до органів Національної поліції;

- стоматкабінети - 545, виявлено 47 порушень (9 %), складено 16 протоколів, винесено 31 припис, 11 листів направлено в органи місцевого самоврядування, 6 - до органів Національної поліції;

- інші - 32, виявлено 2 порушення (6%), складено 1 протокол, 3 приписи, 1 лист направлено в органи місцевого самоврядування.

Працівники Головного управління Держпродспоживслужби та установ ветеринарної медицини Івано-Франківської області взяли активну участь у всеукраїнській інформаційній кампанії з протидії коронавірусу.

Всього охоплено 2535 закладів, установ та підприємств,

в тому числі:

- 688 шкіл,

- 291 дитячий садок,

- 499 об'єднаних територіальних громад та сільських рад,
- 649 лікувально-профілактичних закладів,
- 43 ринки,
- 22 вокзали,
- 86 супермаркетів
- та 257 інших підприємств.

Розповсюджено всього 6535 інформаційних матеріалів.

Проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю)

За 2020 рік проведено 40 планових заходів державного нагляду (контролю) та 186 позапланових заходів (всього 226 заходів). При проведенні планових заходів порушення виявлено на 35 об'єктах (що становить 88%) та на 32 об'єктах при позапланових (що становить 17%). Господарюючим суб'єктам направлено 67 приписів та розпоряджень, винесено 9 постанов про накладення штрафів на суму 1462 грн.

Розгляд скарг та звернень

Протягом 2020 р. року надійшло на розгляд 166 звернень фізичних осіб про порушення суб'єктом господарювання її законних прав. Звернення розглянуті в межах повноважень та у встановлені терміни заявникам надані відповіді. 144 звернень вирішено на користь заявників (87%).

Надання адміністративних послуг та видача документів довільного характеру

Фахівцями державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Головного управління Держпродспоживслужби здійснюється:

- проведено розгляд та узгодження 26 проектів гранично допустимих скидів (ГДС) забруднюючих речовин у водні об'єкти;
- розглянуто 196 документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, з них 5 відхилено (2,8%);
- проведено розгляд 91 генеральних планів населених пунктів Івано-Франківської області з підготовкою висновків та наступним обговоренням зауважень і шляхів їх вирішення. Взято участь у 11 засіданнях архітектурно-містобудівній раді Івано-Франківської обласної державної адміністрації.
- видано 66 дозволів (санітарних паспортів) на право роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючого випромінювання.
- видано 12 санітарних паспортів склади пестицидів та отрутохімікатів.

Протягом 2020 р. на засіданнях Регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій Івано-Франківської облдержадміністрації у сфері санітарного законодавства заслухані наступні

питання з прийняттям відповідних рішень: про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення у весняно-літній період; про стан підготовки місць масового відпочинку на водних об'єктах області для прийняття відпочиваючих; про забезпечення населення якісною питною водою; про ситуацію, яка склалася на території області унаслідок сильних дощових опадів та шляхи щодо оперативного реагування на ситуацію і вжиття заходів щодо ліквідації наслідків стихії; про здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням протиепідемічних вимог, в зв'язку з виникненням спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Організаційні заходи та санітарно-освітня робота

- Кількість ініційованих засідань Комісій техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій - 90

- Кількість наданих пропозицій у сфері санітарного законодавства місцевим органам виконавчої влади та місцевого самоврядування - 1294

- Кількість заходів, у т.ч. обстежень, за ініціативою правоохоронних органів, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (з усіх питань)-1277

- Проведено семінарів, нарад, бесід з питань дотримання вимог санітарного законодавства -5492

- Підготовлено виступів, статей, інтерв'ю тощо в ЗМІ - 275

Розроблено та направлено наступні рекомендаційні матеріали:

- Рекомендації щодо проведення профілактичних заходів з недопущення поширення випадків COVID-19 в закладах громадського харчування та продовольчої торгівлі;

- Методичні рекомендації органам місцевого самоврядування, суб'єктам господарювання та громадянам по проведенню заходів з дезінфекції для запобігання захворювання на COVID-19;

- Тимчасові рекомендації Головного управління Держпродспоживслужби в Івано–Франківській області по організації роботи обсерватора для осіб, що прибули з епідемічно-неблагополучної території або є контактними по коронавірусній хворобі (COVID-19);

- Алгоритм дій для органів місцевого самоврядування при похованні померлих від коронавірусної хвороби (COVID-19);

- Методичні рекомендації по проведенню профілактичних та дезінфекційних міроприємств по запобіганню розповсюдження захворювання на COVID-19 в закладах громадського харчування та харчоблоках підприємств;

- Рекомендації по проведенню протиепідемічних заходів на агроринках області;

- Алгоритм по організації роботи обсерваторів для осіб, які здійснюють перетин державного кордону;

- Методичні рекомендації по проведенню весіль в умовах розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID-19);
- Рекомендації по проведенню протиепідемічних заходів для запобігання поширення захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19) під час проведення зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) в Івано – Франківській області;
- Пам’ятка щодо рекомендованого поведження із тваринами в період епідемії COVID-19;
- Методичні рекомендації по організації протиепідемічних заходів в закладах фізичної культури та спорту в Івано-Франківській області з метою недопущення розповсюдження коронавірусної інфекції (COVID-19);
- Методичні рекомендації по організації протиепідемічних заходів при наданні стоматологічної допомоги з метою недопущення розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID-19) в Івано – Франківській області;
- Методичні рекомендації по організації роботи салонів краси та перукарень з метою недопущення розповсюдження нової коронавірусної інфекції (COVID-19);
- Тимчасовий алгоритм дій працівників дошкільних закладів з метою недопущення поширення коронавірусної інфекції;
- Рекомендації щодо перевезення пасажирів громадським автотранспортом в умовах пом’якшення карантину.

В 2020 році приділялася увага об’єктам соціального значення та високого епідемічного ризику: централізованим водопроводам, закладам освіти, закладам охорони здоров’я.

Заходи державного нагляду та комісійні обстеження проводились із залученням Регіональної державної лабораторії ДПСС області з проведенням лабораторно-інструментальних досліджень.

В області посилено державний санітарно-епідеміологічний нагляд за водопроводами, обстежено 625 водопроводів (39 централізованих і 586 децентралізований об’єкти водопостачання).

Івано-Франківською регіональною державною лабораторією Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області відібрано:

- 604 проб питної води (централізоване водопостачання) із них за мікробіологічними показниками - 311, нестандартних - 19; за санітарно-хімічними показниками - 293, нестандартних – 24 , на вірусологічні показники - 19, відхилень немає.

-1442 проби питної води (децентралізоване водопостачання), із них за мікробіологічними показниками - 737, нестандартних - 108; за санітарно-хімічними показниками - 705, нестандартних –77, на вірусологічні показники – 32, відхилень немає.

Також в 2020 році посилено контроль за гігієнічним станом харчоблоків закладів загальної середньої освіти та закладів дошкільної освіти, всього відібрано 3060 змивів на санітарно-показову мікрофлору (БГКП) з обладнання, посуду, інвентарю, виробничих поверхонь, рук та санітарного

одягу персоналу харчоблоків, 234 з яких виявилися бактеріально забрудненими, що склало 7,6%, що свідчить про недотримання особистої та виробничої гігієни працівниками харчоблоку, а також правил миття та дезінфекції посуду, інвентарю, обладнання тощо.

Зокрема дослідженню піддавалися:

- в школах - 2052 змиви на санітарно-показову мікрофлору (бактерії групи кишкової палички), 175 змивів були бактеріально забрудненими, що склало 8,5%;

- в ДНЗ 998 змивів на санітарно-показову мікрофлору (бактерії групи кишкової палички), 59 змивів були бактеріально забрудненими, що склало 5,8%.

Також на постійному контролі Держпродспоживслужби знаходиться якість питної води, яка використовується на харчоблоках освітніх закладів. В 2020р. всього було відібрано 664 проби питної води для мікробіологічного та санітарно-хімічного дослідження, з яких 33 (10%) не відповідали вимогам по санітарно-хімічних показниках та 55(16,5%) по мікробіологічних показниках.

В тому числі :

- в школах відібрано для лабораторних досліджень по 227 проб питної води для санітарно-хімічного та мікробіологічного дослідження, з яких 24 не відповідали вимогам по санітарно-хімічних показниках та 40 проб по мікробіологічних показниках, що склало 10% та 18%,

- в ДНЗ відібрано для лабораторних досліджень по 105 проби питної води для санітарно-хімічного та мікробіологічного дослідження, з яких 9 не відповідали вимогам по санітарно-хімічних показниках та 15 проб по мікробіологічних показниках, що склало 8,6% та 14,2%.

По всіх виявлених невідповідностях надані рекомендації керівникам закладів та операторам ринку харчових продуктів, які здійснюють організацію харчування, з конкретними пропозиціями по усуненню виявлених порушень.

Розділ 4. Управління захисту споживачів

Аналіз заходів державного нагляду (контролю) Відділ контролю у сфері торгівлі, робіт та послуг

На виконання завдань Держпродспоживслужби, доручень облдержадміністрації, згідно плану комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю) на 2020 рік, за результатами розгляду звернень споживачів в умовах дії Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» працівниками управління захисту споживачів протягом 2020 року перевірено 218 підприємств торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг, з них у 63 виявлено різного роду порушення, що складає 28,9 % до перевірених.

В результаті проведеної роботи виявлено 49 фактів ненадання споживачам своєчасної та повної інформації про товар.

Всього за вказаний період перевірено якість та безпеку товарів, надання послуг на суму 8580,5 тис. грн. Упереджено придбання та використання населенням області недоброякісних непродовольчих товарів, надання послуг на суму 1578,7 тис. грн.

У зв'язку із набранням чинності п. 4 п. 2 постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 року №211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (із змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів від 16.03.2020 року №215) тимчасово припинено проведення планових заходів.

За результатами проведених перевірок суб'єктів господарювання видано 63 приписи про припинення порушень прав споживачів.

На виконання плану заходів державного нагляду (контролю) на 2020 рік затверджено наказом Держпродспоживслужби України № 1160 від 28.11.2019 року, управлінням захисту споживачів Головного управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області на 2020 рік заплановано 51 планових заходів державного нагляду (контролю). Проведено 14 планових заходів державного заходу (контролю) суб'єктів господарювання, які здійснюють реалізацію нафтопродуктів на території Івано-Франківської області. З них у 4-х виявлено порушення законодавства про захист прав споживачів. Перевірено якість та безпеку 293,1 тис. л. нафтопродуктів.

За виявлені порушення суб'єктів господарювання притягнуто до адміністративної відповідальності на суму 1,003 тис. грн., та на господарюючі суб'єкти накладено адміністративно-господарські санкції на суму 51,365 тис. грн. за результатами аналізу виконання СПД приписів, прийнято рішення про проведення 7-ми позапланових перевірок виконання приписів, за результатами яких встановлено невиконання наданих приписів у 5-ти підприємствах.

За невиконання наданих приписів до адміністративної та адміністративно-господарської відповідальності притягнуто 5 -х суб'єктів господарювання.

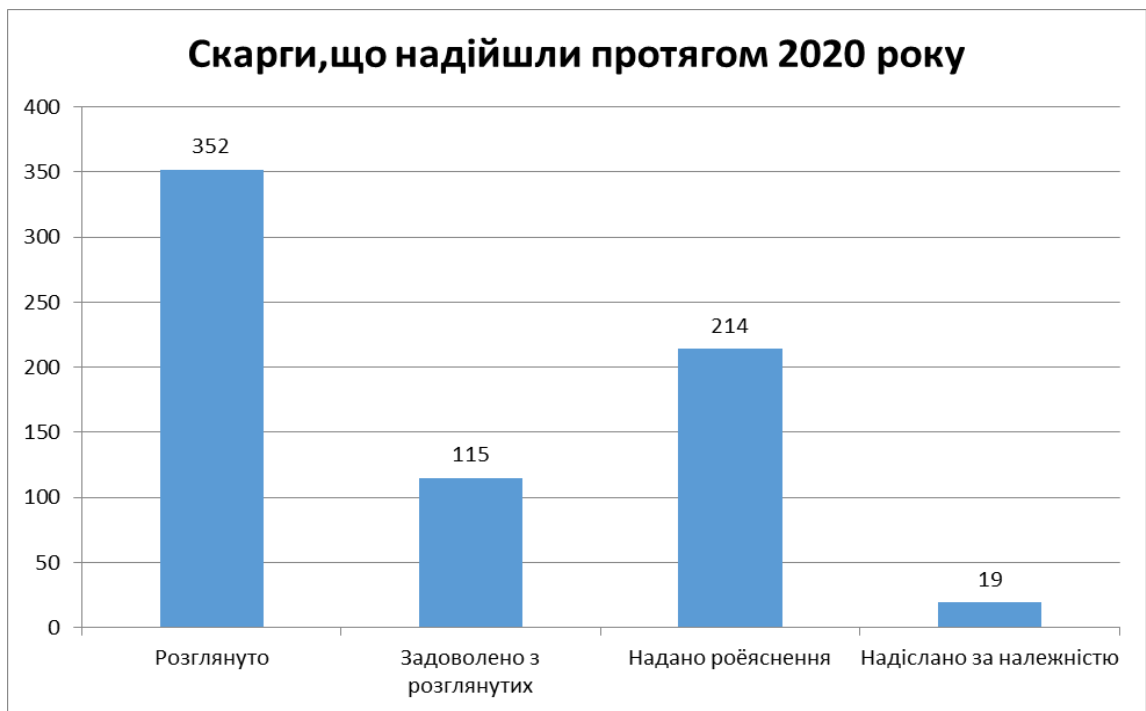
Протягом 2020 року до управління захисту споживачів надійшло 352 звернення споживачів, щодо порушення законодавства про захист прав споживачів. В ході проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) у 54 суб'єктів господарювання встановлені порушення законодавства про захист прав споживачів.

- 256 надійшло письмово

- 83 з урядової «гарячої лінії» та з гарячої лінії ОДА прийнято - - 11 надійшло повторно.

З розглянутих працівниками управління звернень 115 – задоволено, надано 214 - **письмових роз'яснень**, 19 – **надіслано на розгляд іншим органам** за належністю.

Споживачам **повернуто кошти** за неякісні товари та неякісно надані послуги на загальну суму **913,0 тис. грн.**

У ході розгляду заяв державними інспекторами **проведено 194 позапланових заходів**, з них **54 суб'єктам господарювання видано приписи** про усунення недоліків.

З метою фіксації даних фактів та уникнення конфліктних ситуацій ГУ Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області ведеться відеофіксація процесу перевірки.

Управлінням захисту споживачів ведеться активна робота по захисту прав споживачів через місцеві та районні суди для відшкодування моральних (немайнових) і матеріальних збитків. Окрім того споживачам надаються консультації щодо захисту їх прав у судовому порядку.

З метою поліпшення правової освіти населення спеціалісти управління постійно під час здійснення прийому громадян та по телефону надають консультації та роз'яснення щодо прав споживачів, допомагають скласти заяви - претензії до суб'єктів господарської діяльності.

В рамках співпраці з органами місцевого самоврядування проведені **«круглі столи»** з керівниками та уповноваженими працівниками ОТГ з метою налагодження співпраці та надання методичної допомоги у сферах відповідальності Держпродспоживслужби. На даний час охоплено – 43 ОТГ.

В час складної епідеміологічної ситуації в країні, на Прикарпатті Держпродспоживслужба в напрямку відстоювання законних вимог та прав споживачів, зосередила увагу на пошуку альтернативних методів вирішення споживчих спорів.

Так, створені нами **«консультаційні центри»** при районних/міських управліннях/відділах ГУ Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області націлені на забезпечення трьох основних завдань:

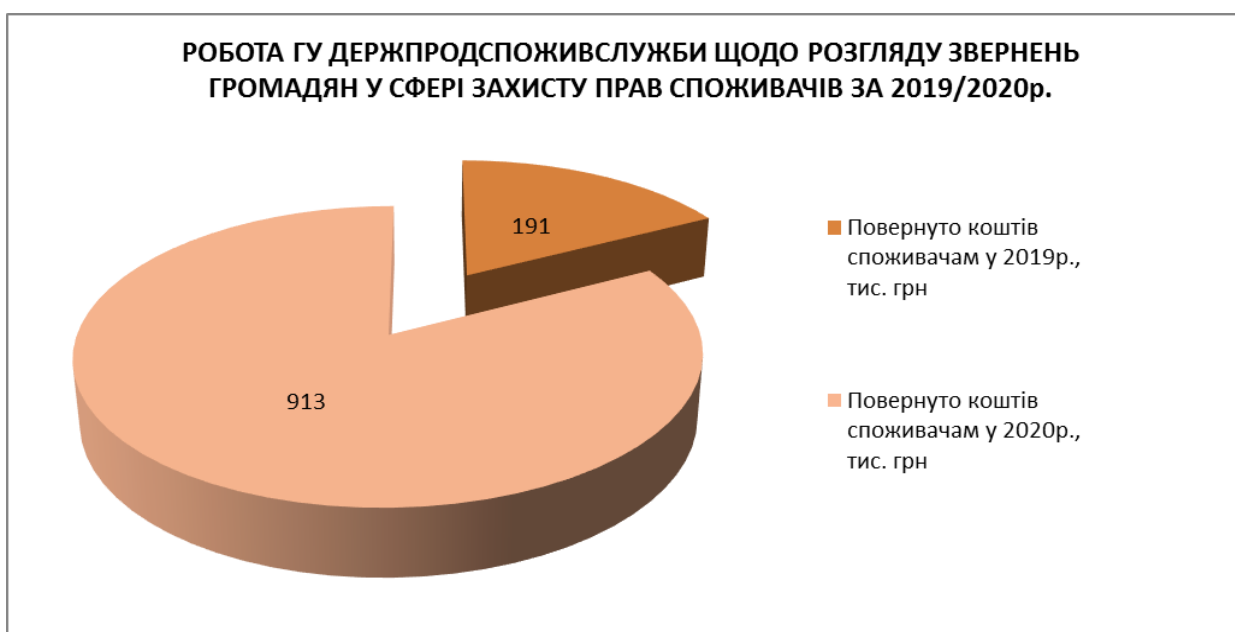
- надання практичної допомоги місцевому населенню, при зверненні, щодо порушених прав споживачів;

- надання практичної допомоги уповноваженим підрозділам державних адміністрацій, органам місцевого самоврядування, громадським організаціям;
 - надання практичної допомоги (проведення консультаційно-роз'яснювальної роботи) суб'єктам господарювання з метою упередження порушень прав споживачів та діючих правових норм у сфері захисту прав споживачів.

Метою та вже досягненими результатами даного проєкту є:

- для **споживача** - зменшення термінів розгляду звернення
- для **бізнесу** - зменшення адміністративного тиску, відсутність штрафних санкцій
- для **держави** зменшення соціальної напруги серед населення.

На сьогоднішній день ефективність даного проєкту, можна характеризувати за результатами роботи:

Логічним продовженням вже реалізованого проєкту, стане наступна ініціатива ГУ Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області, яка передбачає створення платформи позасудового вирішення споживчих спорів.

Проєкт під назвою «**Платформа примирення**» за своєю суттю - це організована зустріч суб'єкта господарювання та споживача з метою вирішення споживчих конфліктів.

Інструментом вирішення споживчих спорів може слугувати досвід Європейського Союзу, який полягає в реалізації процесу **Медіації** в якому нейтральна третя сторона, медіатор, допомагає вирішити конфлікт, сприяючи виробленню добровільної угоди між конфліктуючими сторонами.

У багатьох випадках, якщо люди можуть вирішити проблему шляхом обговорення і переговорів, вони досягнуть швидшого і кращого результату, ніж при протистоянні або судовому розгляді. Проте здебільшого їм цього не вдається зробити без допомоги когось третього. Сильні емоції, ворожість, тактика протистояння та нерівність соціального положення можуть стати перепонами на шляху до конструктивних переговорів.

Саме **консультаційні центри ГУ Держпродспоживслужби та центри надання адміністративних послуг** можуть стати платформою позасудового вирішення споживчих спорів, дієвою стороною у вирішенні споживчого конфлікту.

Відділ ринкового нагляду управління захисту споживачів

У відповідності до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» за 2020р. працівниками відділу ринкового нагляду було проведено: **57 планових** виїзних перевірок характеристик продукції, **10 – позапланових перевірок за дорученням Держпродспоживслужби, 35 - планових перевірок, за результатами яких встановлено порушення та 7- позапланових перевірок, за результатами яких встановлено порушення.**

Кількість перевіреної продукції **не відповідають** встановленим вимогам технічним регламентам - **48 шт.(од.)**

Застосовано **83 обмежувальні** (корегувальні) заходи, з них:

16 рішень - приведення продукції у відповідність із встановленими вимогами;

45 - усунення формальної невідповідності;

22 - тимчасова заборона надання продукції на ринку

Накладено господарських **штрафів на суму 68 425,00 грн.**, стягнутих із суб'єктів господарювання 17 425,00 грн.

Також працівниками відділу ринкового нагляду проведено **відбір 51 зразків** нехарчової продукції, з них за результатами випробувань **14 зразків не відповідають встановленим вимогам**, сума відшкодованих суб'єктом господарювання коштів за зразки, які не відповідають вимогам становить

70 116,02грн., вартість відібраних зразків (грн) – 29 816,68 грн., вартість проведених експертиз (грн) – 40 299,34 грн.

Сектор контролю за рекламою, дотриманням антитютюнового законодавства та пробірною контролю

За 2020 рік сектором досліджено 510 рекламоносіїв, з них у 52 випадках виявлено порушення законодавства про рекламу та прийнято 49 рішень про накладення штрафу на загальну суму 90,1 тис. грн., що на 180 % більше ніж за попередній рік. Добровільно сплачено 40 штрафів на суму 58,5 тис. грн. Протягом 2020 року видано 5 приписів про усунення порушень законодавства про рекламу відносно порушень, які на момент розгляду справи не було усунуто добровільно.

Основні порушення, які виявлені сектором при дослідженні рекламоносіїв:

- зовнішня реклама алкогольних напоїв;
- реклама про знижки (розпродаж) ;
- реклама методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації;
- використання державних символів інших держав, іноземної валюти та інші.

За звітний період сектором розглянуто 11 звернень, 6 з яких від споживачів реклами.

Також, з метою реалізації проєкту «Захист прав споживачів як складова частина захисту прав людини. Розвиток споживчої освіти серед дітей шкільного віку» на початку 2020 року проведено 28 інформаційних заходів, в ході яких висвітлено тему «Вплив реклами на свідомість дітей. Як розпізнати рекламні хитрощі» та «Шкода електронних сигарет, тютюнових виробів та кальяну на здоров'я людини». Проведено 4 виїзні наради (круглі столи) з представниками ОТГ з метою надання практичної допомоги частині контролю за розміщенням зовнішньої реклами.

З метою недопущення порушень вимог законодавства про рекламу та захисту інтересів споживачів реклами, 22.01.2020 року сектором проведено семінар – навчання для рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами на тему: «Основні вимоги до реклами, контроль та відповідальність». В даному заході також взяли участь представники ЗМІ.

Крім цього, до повноважень сектору належить здійснення контролю у сфері за дотриманням законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення.

За 2020 рік сектором розглянуто 2 звернення від фізичних осіб щодо законності куріння кальяну в закладі ресторанного господарства. На підставі звернень та погодження, проведено 2 позапланові заходи державного нагляду (контролю), за результатами яких, винесено 2 штрафи на суму 2000 грн., які сплачено суб'єктами господарювання добровільно.

Планові заходи державного нагляду не проводились у зв'язку із дією на території України карантинних обмежень.

Сектор метрологічного нагляду

За 2020 року сектором проведено 4 планових та 2 позапланових перевірок з метрологічного нагляду щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері законодавчо регульованої метрології. Порушення метрологічних вимог встановлено при плановій перевірці у 1 суб'єкта господарювання.

Перевірки проводилися за такими видами діяльності суб'єктів господарювання у сфері законодавчо регульованої метрології :

- забезпечення захисту життя та охорони здоров'я громадян;
- торговельно-комерційні операції та розрахунки між покупцем (споживачем) і продавцем (постачальником, виробником, виконавцем);

Проведено перевірки на 4-х АЗС та встановлене 1 порушення міжпіврічного інтервалу законодавчо регульованих ЗВТ складено 1 протокол про адміністративне правопорушення у сфері метрології та метрологічної діяльності на суму 0,051 тис. грн..

Проведено перевірки у 1 медичному закладі. Порушення метрологічних вимог не встановлено.

Крім цього, з метою інформування населення, роз'яснення суб'єктам господарювання вимог чинного законодавства сектором регулярно проводиться активна роз'яснювальна робота.

Так, з метою недопущення порушень вимог законодавства про метрологію та метрологічну діяльність надано 127 консультації споживачам та суб'єктам господарювання.

Розділ 5. Сектор контролю за регульованими цінами

Протягом звітнього періоду робота працівників сектору контролю за регульованими цінами, у межах наданих повноважень, була направлена на виконання завдань і функцій, передбачених законодавчими і нормативно-правовими актами, що діють у галузі ціноутворення та контролю за цінами, а також доручень Держпродспоживслужби та Головного управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області.

З метою попередження порушень державної дисципліни цін при формуванні, встановленні та застосуванні тарифів на житлово – комунальні послуги, а також приведення витрат підприємств до рівня економічно обґрунтованих сектором організовано та проведено круглі столи за участі представників органів місцевого самоврядування та представників суб'єктів господарювання, що надають житлово-комунальні послуги.

Результатом роботи круглих столів стало те, що протягом звітнього періоду розпорядженням органу місцевого самоврядування було створено робочу групу, куди ввійшов представник сектору контролю за регульованими цінами для розгляду та перевірки розрахунків тарифу на теплову енергію при реалізації її бюджетним установам області. В ході розгляду наданих матеріалів

встановлено завищення тарифу на теплову енергію. За рекомендаціями ГУ ДПСС в Івано-Франківській обл. органом місцевого самоврядування прийнято рішення про встановлення тарифу на теплову енергію на 388,84 грн/Гкал. менше, аніж заявлено суб'єктом господарювання, що дало змогу заощадити необґрунтоване фінансування з бюджету **668 875** грн.

Протягом 2020 року сектором здійснено

- 7 заходів державного нагляду у сфері дотримання державних регульованих цін, при перевірці у **85,7%** з яких встановлено порушення державної дисципліни цін.

За результатами заходів державного нагляду (контролю):

- повернуто споживачам - **1 621 597,87** грн,

- попереджено обрахування споживачів у розрахунку на рік на суму **9 113 470** грн.

- сума штрафів накладена на посадових осіб становить **5355,0** (оплачено повністю).

- загальна сума адміністративно господарських санкцій становить **37 400** грн. (сплачено 17 400 грн.).

До сектору надійшло **45** звернень споживачів, на які надано повні та обґрунтовані відповіді.

Сектором, відповідно до доручення Віце-прем'єр-міністра України, проводився щомісячний моніторинг застосування державних регульованих цін на лікарські засоби, які внесено до реєстру лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню та беруть участь в Урядовій програмі «Доступні ліки». Під час моніторингу проаналізовано **78,02** тисяч цінових пропозицій від 26 аптечних закладів.

Щомісячно здійснювалась робота по підготовці інформаційно-аналітичних матеріали щодо щомісячного моніторингу застосування державних регульованих цін на лікарські засоби, вартість яких підлягає відшкодуванню та беруть участь в Урядовій програмі «Доступні ліки».

Таким чином, з метою забезпечення позитивного ефекту від впровадженого Урядом референтного ціноутворення та програми реімбурсації, Головне управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області спрямовує свою роботу на запобігання порушень державної дисципліни цін на ліки, що у свою чергу дає населенню можливість придбавати лікарські засоби за доступними цінами

Розділ 6. Сектор реєстрації сільськогосподарської техніки

Протягом 2020 року працівниками сектору реєстрації сільськогосподарської техніки виконано такий обсяг роботи:

Зареєстровано . перереєстровано, видано дублікатів свідоцтв про реєстрацію машини та державних номерних знаків фізичних та юридичних осіб	Знято з обліку технічних засобів фізичних та юридичних осіб	Видано посвідчень тракториста - машиніста	Кількість опрацьованих запитів
1749	684	841	1058

Проведено такі організаційні заходи :

- взято участь у нарадах, семінарах-нарадах з питань охорони праці та трудового законодавства, у нарадах щодо підготовки до весняно-польових робіт у районах, які обслуговуються;

- працівників сектору було залучено до обласних та районних семінарів міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, нарад щодо видачі посвідчень, проводились в навчальних закладах.

Систематично проводилась робота по наданню відповідей на запити щодо реєстрації транспорту, відомостей про власників до таких органів, як Головне територіальне управління юстиції в Івано-Франківській області, Головне управління Національної поліції в Івано-Франківській області, арбітражним керуючим, Головне управління Державної фіскальної служби в Івано-Франківській області, прокуратура в Івано-Франківській області, Служба Безпеки України в Івано-Франківській області, державні та приватні виконавці, адвокати, а також на заяви фізичних осіб.

Забезпечено щоденний прийом фізичних та юридичних осіб з метою надання консультацій, допомоги з організаційних питань щодо реєстрації, перереєстрації транспортних засобів та отримання посвідчень тракториста – машиніста.